

Helikopterperspektiv efterlyses

Skolen trues af ligegyldighed

Kære Margrethe Vestager Hvad forhindrer dig i at være vedholdende over for folkeskolen og dens ansatte?

Hvad er grunden til, at du den ene dag tager seriøse gode skridt mod en værdidebat uden dog at stille krav om et samlet perspektiv? Den næste dag vil du have helhedsskole, der over en nat bliver til IT!

Er det arbejdsbetingelser, du selv ønsker, eller er det reelt en afspejling af, hvor svært det er for politikere at være folkeskolens model i måden at tænke i helheder og samarbejde på? Min erfaring siger mig, at folkeskolen mange steder er i gang med en værdidebat, men den kræver meget personligt engagement af den enkelte lærer at deltage i, og den kræver lige præcis den økonomi, ro og tid, som du desværre ikke giver folkeskolen. Pengene er brugt til IT. Hvad er meningen? Dine intentioner omkring samtalens vigtige betydning for skolens udbygning af relationer også til danskere med anden kulturel baggrund i sidste nummer af Folkeskolen er flot, blot glemmer du at fortælle skolen, at du vil støtte denne proces ikke kun med ord, men i handling, der skal være præget af et langsigtet perspektiv. Du må vide, at du skal støtte de ansatte i en fagpersonlig udviklingsproces. Hjælpe dem til at kunne blive parate til tidens forandringskrav. Du må gøre dig klart, at forudsætningen for, at de ansatte overhovedet tør bryde gamle vaner og mønstre, er, at skolens ledelse i hele landet som minimumskrav har pondus til at sætte etik og ansvar på dagsordenen ikke kun i ord, men i handling. Når det kommer til handling fra ledelsesside, så hopper kæden af, fordi skolens ledelse ikke har lært samtaleformen, supervision. Hvordan skal de kunne lære noget fra sig, de ikke har lært? De er på dette område ikke fagligt kompetente, og det er ikke deres skyld. Det er din forsømmelse. Dine forskellige pjecetiltag, som kommer som "flyers" om, hvad folkeskolen kan gøre, hjælper ikke, fordi skolens ledelse ikke har lært, hvordan man griber ideerne an for at kunne leve op til folkeskolelovens paragraf 1! Derfor gør pjecerne desværre mere skade end gavn. Dernæst forstyrres folkeskolen hele tiden af regeringens kortsigtede lappeløsninger, der alt for ofte er resultatet, når jeres forskellige politiske holdninger skal føres ud i fælles praksis. Folkeskolens ledelse og ansatte agerer og reagerer til tider som børn, der har forældre, der ikke tager ansvaret. De bliver frustrerede og går i baglås - med rette! Det er klart, at skolen derfor trues af ligegyldighed. Det er en sund reaktion på et overgreb og en masse modsatrettede budskaber. Den skole, vi har, bærer stadig kraftigt præg af flinkeskole og berøringsangst, men det er der jo en grund til. I mine unge lærerår, omkring 1980, var der forældrestorm, når en lærer havde et synspunkt, så var det indoktrinering. I dag kræves der personlig synlighed. Det er efter min mening et stort skridt i den gode retning med et brugbart perspektiv, du har bare glemt, at det er et stort, besværligt arbejde. Det kræver økonomi til kurser i supervision og træning i at lære at give hinanden kollegial respons. Det kræver, at supervision bliver en integreret del af skolens personalepleje. Før du i handling giver folkeskolen den støtte, som supervision er, kan du glemme alt om, at paragraf 1 i folkeskoleloven af 1993 bliver en realitet. Hvordan forventer du, at de ansatte skal lære børnene at fordybe sig, hjælpe til den enkelte elevs alsidige personlige udvikling, når de ansatte ikke selv løbende får "fyldt på af denne disciplin"? Folkeskolen ender i ren anarki, hvis ikke du og dine regeringsfæller selv lærer at tage etik- og ansvarsdebatten internt. Altså, at supervision også bliver synlig i jeres rækker. Ingen af os er umiddelbart født til at vide, hvordan vi adskiller det

private, det personlige og det professionelle. Vil du videre i dine bestræbelser på at give folkeskolen mulighed for at "vende en mental supertanker", så vis det, vis, at du har modet til at være vedholdende. Det gør ondt, javel, men der er ingen genvej, og der bliver ikke nogen reel forandring i samspillet mellem skolens ansatte, børnene og forældrene, før du omsætter vision til virkelighed i klare og tydelige handlinger. Samtaleformen er altafgørende for den livslange erfaringslæring. Det har ikke været et krav og ønske tidligere at fokusere på samtaleformen og den personlige adfærds betydning for samspillets kvalitet. Det er det nu, så gå foran og hold kursen. I sidste nummer af Folkeskolen siger du, at læreren aldrig er neutral. Nej, det er han ikke, men han har nødvendigvis ikke lært at udtale sig personligt uden at krænke modparten. Den 7. august 2000 fastholder du så i Politiken, at der ikke kan laves lov om, at mobning skal forbydes. Jeg er helt enig. Der er allerede en folkeskolelov af 1993, hvor paragraf 1 taler sit tydelige sprog. Problemet er igen, at der ikke er sat økonomiske ressourcer af for at kunne efterleve den i praksis. Ved at lovgive specifikt om mobning, som Børnerådets formand Per Schultz Jørgensen foreslår, legaliserer Per Schultz Jørgensen jo mobning, det kan vist ikke være meningen? Det skulle lige være for at få penge til endnu et forskningsprojekt, der samler støv på reolen og i hvert fald ikke ændrer praksis i skolen. Du kommenterer i sidste nummer af Folkeskolen, at mobning er mangel på omsorg med videre. Ja, Margrete Vestager, det ved vi alle godt. Havde regeringen fra starten indset, at fokuspunkt 8, "Måltrettet anvendelse af ressourcerne", var der, de skulle begynde og ikke ende, så havde folkeskolen kvalificeret sig via supervision til at gå i åben, ligeværdig samtale såvel med hinanden som med børn og forældre, og så havde den enkelte ansatte fået tilført psykisk energi og bedre udnyttelse af tiden, og det enkelte barn havde lært samtalskunst, og mobning var blevet væsentligt reduceret. I dit indlæg i sidste nummer skriver du noget om, at folkeskolen kan selv, vi behøver ikke at spejle os i andre lande. Jamen, hvad skyldes så din kommentar den 7. august 2000 i Politiken, hvor du nævner, at svenskerne er meget langt fremme i deres praksis omkring samtals betydning for at opløse mobning? For mig er det signalforvirring. Jeg kan bekræfte, at de har forrygende resultater, fordi de tænker nationalt og langsigtet, sætter aktivt ind over hele landet, eksempelvis med materialet "Steget", som blandt andre Eric Horning fra lærerhøjskolen i Malmø er medforfatter af. Det materiale bygger direkte på tid til fordybelse og samtale. Det, regeringen sætter i gang i Danmark, er at forlange endnu en undersøgelse på den enkelte skole, udarbejdet af Dan Olveus fra Bergen. Det flytter ikke skolens praksis en meter. Altså, Margrethe Vestager, det er sidste udkald. Folkeskolen skal ikke være en kortsigtet omkostning, men en langsigtet investering. Du har potentialet, brug det.

Af

Anne Mette Holstein

proceskonsulent, lærer

Kreativ Tænkning & Koordinering

Hjemmeside: www.holstein-dirks.dk